

“საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველოს” ჩეკოვანი დასახელებული პარლამენტის 2020-2021 წლების სამოქმედო გეგმასთან დაკავშირებით

ჩეკოვანი # 1:

საპარლამენტო კონტროლის მექანიზმების შესახებ სტატისტიკური ინფორმაციის პროექტული გამოქვეყნება

საპარლამენტო საინფორმაციო სისტემას (<https://info.parliament.ge/v1>) უნდა დაემატოს საპარლამენტო კონტროლის ახალი მოდული, რომელიც, ამასთან ერთად, თვალსაჩინოდ იქნება დაკავშირებული პარლამენტის მთავარ გვერდთან.

საპარლამენტო კონტროლის ახალი მოდულში ადვილად დამუშავებად ფორმატში ხელმისაწვდომი იქნება შემდეგი სახის ინფორმაცია:

- მთავრობისათვის ნდობისა და უნდობლობის გამოცხადება;
- პრემიერ-მინისტრის ყოველწლიური და რიგგარეშე ანგარიში;
- პარლამენტის წევრის კითხვა (მოქმედ სისტემაში ატვირთულია კითხვები და მიღებული პასუხები, თუმცა სისტემა პასუხად აღიქვამს წერილს, რომლითაც ადრესატი ითხოვს პასუხის გაცემისათვის ვადის გაგრძელებას. სისტემაში ვადის გაგრძელების შესახებ პასუხი შესაბამისი აღნიშვნით გამიჯნული უნდა იყოს სხვა პასუხებისაგან);
- ინტერპელაცია (თითოეული ინტერპელაციისთვის გამოყოფილი დროის მითითებით, პლენარულ სხდომაზე დასმული შეკითხვების რაოდენობა ადრესატების მითითებით);
- მინისტრის საათი (მინისტრის საათის ხანგრძლივობის მითითებით, დასმული კითხვებისა და მიღებული პასუხების რაოდენობისა და ადრესატების აღნიშვნით);
- პლენარულ სხდომაზე პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული თანამდებობის პირის მიწვევა (დასმული კითხვებისა და მიღებული პასუხების რაოდენობისა და კითხვის ავტორის აღნიშვნით);
- თანამდებობის პირთა მოსმენა პლენარულ სხდომაზე მათი ინიციატივით (რა საკითხთან დაკავშირებით მივიდა თანამდებობის პირი პლენარულ სხდომაზე, დასმული შეკითხვების რაოდენობა შეკითხვის ავტორთა მითითებით);
- თანამდებობის პირების მოწვევა კომიტეტის სხდომაზე (მათ შორის კომიტეტზე არ დასწრების შემთხვევაში ანგარიშვალდებული პირის პასუხი/წერილი უნდა იყოს განთავსებული ვებ გვერდზე);
- პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული ორგანოების ანგარიშების მოსმენა (მათ შორის ანგარიშის მოსმენის ვადის გადანევის შემთხვევაში შესაბამისი დასკვნები (კომიტეტის წერილი და ბიუროს გადანევილები) ვებ გვერდზე უნდა იყოს განთავსებული);
- საგამოძიებო და სხვა დროებითი კომისიების საქმიანობა;
- საჯარო სახსრების მართვის კონტროლი (ანგარიშები, კომიტეტის დასკვნები);
- ნორმატიული აქტების და გარდამავალი დებულებების აღსრულების მდგომარეობის კონტროლი და შედეგები;
- თემატური მოკვლევის ჯგუფები;
- თავდაცვისა და უსაფრთხოების სექტორზე კონტროლი (ნდობის ჯგუფის მიერ ჩატარებული სხდომების რაოდენობა, წარდგენილი ანგარიშების რაოდენობა, საიდუმლო შესყიდვების შესახებ წარდგენილი ინფორმაციის რაოდენობა სტრუქტურების მითითებით).

ჩეკოვანი # 2

ყოველწლიური ანგარიშების სტრატეგიის გაუმჯობესება

2019 წელს პარლამენტმა ღია მმართველობის მუდმივმოქმედი საპარლამენტო საბჭოს სამოქმედო გეგმის ფარგლებში შეიმუშავა პარლამენტის ყოველწლიური [ანგარიშის](#) და კომიტეტების [ანგარიშების](#) ერთიანი ფორმა.

გამჭვირვალობის, ანგარიშვალდებულებისა და კონკრეტული მონაცემების თვალსაჩინოებისათვის მიზანშეწონილია პარლამენტის ყოველწლიური ანგარიში ასევე მოიცავდეს შემდეგი სახის ინფორმაციასაც:

- საკომიტეტო მოსმენების ფარგლებში ანგარიშვალდებული პირების სხდომებში მონაწილეობის შესახებ;
- დადგენილი ეთიკური გადაცდომების შესახებ ინფორმაცია (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
- გენდერული თანასწორობის საბჭოს საქმიანობის ძირითადი მიმართულებების და აქტივობის შესახებ.

რაც შეეხება კომიტეტების ანგარიშების ფორმას, მიზანშეწონილია მოიცავდეს მათ შორის შემდეგ ინფორმაციას:

- რეკომენდაციების და კომიტეტის მიერ კანონპროექტებზე გამოთქმული შენიშვნების (ასევე მათზე რეაგირების) შესახებ როგორც სტატისტიკური, ისე განზოგადებული/შინაარსობრივი ინფორმაცია;
- კომიტეტის სხდომაზე ანგარიშვალდებული პირების დაბარების შესახებ ინფორმაცია (მათ შორის ანგარიშვალდებული პირების არგამოცხადების მიზეზის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია).

ჩეკოვანი # 3

პარლამენტის უნობაში შესვლა საშვის გაჩეხვა, უსაფრთხოების მიზნით შემოწმების შემდეგ

საქართველოს კანონმდებლობით უზრუნველყოფილია მოქალაქეების დასწრება კომიტეტის სხდომაზე, თუმცა, ხშირად, პარლამენტში, დაუსაბუთებლად, პოლიტიკური მოტივით ხდება საშვების დაშვების აკრძალვა. ეს ყველაფერი კი, მათ შორის ეწინააღმდეგება პარლამენტის, როგორც ხალხის პირდაპირი ნდობის მანდატის მქონე ინსტიტუტის სტატუსს.

მიგვაჩნია, რომ პარლამენტის შენობაში შესვლის აკრძალვის ერთადერთ მიზანს მხოლოდ უსაფრთხოების დაცვა უნდა წარმოადგენდეს და ამ მიზნით უნდა ხდებოდეს შენობაში შემსვლელ პირთა შემოწმება; პარლამენტის შენობაში მოქალაქის მოხვედრა ვინმეს დისკრეციული გადანევილება არ უნდა იყოს. მიგვაჩნია რომ ამ მხრივ, საქართველოს საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკას უნდა დაეყრდნოს, რომელსაც, ჩვენი აზრით, აშშ-ს წარმომადგენელთა პალატის და სენატის შენობებში სტუმართა დაშვების წესები წარმოადგენს.